

॥ ॐ ॥

मे
२०२३

‘स्व’-रूपवर्धिनी कार्यवृत्त

२२/१, मंगळवार पेठ, पारगे चौक, पुणे - ४११ ०११.

(कार्यालय दूरध्वनी) : २६१२१७०४ भ्रमणध्वनी : ९०११३८६३८६

Email : wardhinee@gmail.com

Website : <http://www.swaroopwardhinee.org>

किशाभाऊंचे स्वप्न सत्यात उतरताना...

भवन नव्हे हे तर मंदिर, ज्ञानाचे, सृजनाचे
स्वागत येथे सदैव आहे, ध्येयवेड्या जगण्याचे
प्रतिकूलता हा शाप नव्हे, ही तर संधी झुंजायाची
जागवूनी त्या आत्मतेजा, उसळोनी उजळायाची
पुस्तकी शिक्षण केवळ, नाही कुठल्या कामाचे
कौशल्याचे शिक्षण ज्याचे, त्याला स्थान मानाचे
जिद्दीच्या बळावर येथे, घालू यशाला गवसणी
मनीमानसी रुजतील नकळत, अभिमानाची गाणी
देशप्रेमाचा जेथे होई, स्पर्श अशा अभिमानाला
तेज अशा राष्ट्राचे, जाणवते जगताला
तेज असे जागवू भारती, वैभवी नेऊ देशाला
आशिर्वच द्यावा यास्तव, साध्य करण्या संकल्पाला

(वृत्त मागील पानावर...)

चहोली येथील कौशल्य प्रशिक्षण केंद्राचे उद्घाटन

चहोली येथे ‘स्व’-रूपवर्धिनीच्या वतीने उभारण्यात आलेल्या कौशल्य प्रशिक्षण केंद्राचे उद्घाटन रविवार, दि. २३ एप्रिल २०२३ रोजी विवेकानंद केंद्र, कन्याकुमारीच्या अखिल भारतीय उपाध्यक्षा पद्मश्री निवेदिता भिडे यांच्या हस्ते करण्यात आले. यावेळी संस्थेचे अध्यक्ष पद्मविभूषण डॉक्टर रघुनाथ माशेलकर तसेच प. महाराष्ट्र प्रांताचे संघचालक श्री. नानासाहेब जाधव, एमकेसीएलचे व्यवस्थापकीय संस्थापक व ‘स्व’-रूपवर्धिनीचे नूतन उपाध्यक्ष श्री. विवेक सावंत, महापौर श्री. नितिन काळजे उपस्थित होते.

आपले विचार मांडताना पद्मश्री निवेदिता भिडे म्हणाल्या, “राष्ट्राला वैभवशाली करून पूर्ण विश्वाला प्रत्येक राष्ट्राने योगदान दिले पाहिजे, असे स्वामी विवेकानंद यांनी सांगितले होते; त्याप्रमाणे आपल्या राष्ट्राला सक्षम करण्याचे जे पहिले काम आहे, ते ‘स्व’-रूपवर्धिनीमध्ये अत्यंत

समर्पित भावनेने कृष्णराव पटवर्धन यांच्यापासून प्रत्येक कार्यकर्ता करित आहे. त्यांच्या ध्येयाची, तपस्येची परंपरा म्हणजे हे भवन आहे. हा तपप्रवाह सतत सुरू राहिला पाहिजे म्हणजे भवनाचा उद्देश सफल होईल आणि त्याकडेच ‘स्व’-रूपवर्धिनीची वाटचाल होताना दिसत आहे. समाजातील सर्व स्तरांपर्यंत पोहोचून त्यांना आत्मनिर्भर करण्याचा हा प्रयत्न निश्चित कौतुकास्पद आहे.”

संस्थेचे अध्यक्ष या नात्याने मनोगत व्यक्त करताना डॉ. रघुनाथ माशेलकर यांनी प्रशिक्षण केंद्र हे केवळ चहोलीसाठी नव्हे तर शहरासाठी, देशासाठी महत्त्वाचे असल्याचे सांगितले. आज आपण इंडिया @७५ ऐवजी भारत @७५ म्हणायला पाहिजे. कारण ७० टक्के भारत खेड्यात व १७ टक्के भारत गरीब वस्तीभागात राहतो; हा फरक भरून काढायला हवा. स्वप्न इंडिया @७५ची पाहिली आणि भारत तिथेच राहिला तर योग्य

होणार नाही. समाजामध्ये संतुलन आणणे, संधी निर्माण करणे, जातरहित भारत तयार करणे, सहज शिक्षण देणे, असे काम ‘स्व’-रूपवर्धिनी करित आहे, याचा आनंद असल्याची भावना त्यांनी याप्रसंगी व्यक्त केली.

‘स्व’-रूपवर्धिनीच्या वतीने ग्रामीण तरुण-तरुणींना तसेच महिलांना प्रशिक्षित करण्याच्या हेतूने तीन मजली भव्य वास्तूच्या स्वरूपात केंद्र सुरू करण्यात आले आहे. पॅरामेडिकल कोर्सेससह, बेसिक रोबोटिक्स डिझायनिंग तसेच पीसीबी फॅब्रिकेशन, रॅपिड प्रोटो टायपिंग, पायथॉन हार्डवेअर, फॅशन डिझायनिंग, नर्सिंग आणि कथक नृत्य प्रशिक्षण असे अभ्यासक्रम जूनपासून सुरू होत आहेत.

सुमारे ३५००० स्केअर फुटच्या या इमारतीमध्ये अद्ययावत सुविधा पुरवल्या गेल्या आहेत.

पाकोळी बालवाडी

♦ **पालकसभा** - दि. ३ एप्रिलला मोठ्या गटाची पालकसभा झाली. मुलांचे निवासी शिबिर, प्रगतीपुस्तक वाटप कार्यक्रम, इ. १ ली तील प्रवेश, बालवाडीतील नवीन प्रवेश हे विषय पालकांसमोर मांडले.

♦ **वाढदिवस** - दि. १० एप्रिलला, एप्रिल व मे महिन्यातील मुलांचे वाढदिवस साजरे झाले. मोठ्या गटातील पालकांनी सर्व गटातील मुलांना पावभाजीचे जेवण दिले.

♦ **हनुमान जयंती** - दि. ६ एप्रिलला हनुमान जयंती उत्साहात साजरी झाली. छोट्या गटातील आरव लांडगे हनुमानाची वेशभूषा करून आला होता. त्याच्या हस्ते अयोध्येतून आलेल्या विजयध्वजाचे पूजन झाले. ताईनी मुलांना गोष्टी, गाणी सांगितल्या.

♦ **प्रगतीपुस्तक वाटप** - दि. ११ एप्रिलला छोट्या व मधल्या गटातील मुलांना प्रगतीपुस्तक देण्यात आले. यासाठीच्या

कागदी पिशव्या मुलांनी सुशोभित करून आणल्या होत्या. सर्व मुलांसाठी, पालकांसाठी व कार्यकर्त्यांसाठी या दिवशी ‘गुजर आईस्क्रीम’कडून आईस्क्रीम पार्टीचे आयोजन झाले.

♦ **निवासी शिबिर** - दि. १२ व १३ एप्रिलला मोठ्या गटातील मुलांना शुभेच्छा देण्यासाठी ‘स्वावलंबन’ ह्या विषयावर निवासी शिबिर झाले. मुलांनी दोन दिवस आपल्या शिक्षिकांबरोबर व मित्रांबरोबर आनंदात घालवले.

शिबिराचे उद्घाटन सौ. तेजश्री बाभुळगावकर यांच्या हस्ते झाले. ताईनी गोष्टीतून मुलांना व्यायामाचे महत्त्व सांगितले. दोन दिवसांच्या निवासात मुलांना

कागदी वस्तू, पद्य, श्लोक शिकवले. संध्याकाळी पर्वती दर्शन सहल झाली. पर्वतीवर देवदर्शन झाल्यानंतर चौकोनात बसून मुलांनी परिपाठ, पद्य, भजन म्हटले. दुसऱ्या दिवशी सकाळी उठून व्यायाम, खेळ, स्पर्धा झाल्या. मुलांनी पपेट शो

बधितला. शिबिराच्या समारोपात मुलांनी ‘स्वराज्याची शपथ’ हे प्रसंगनाट्य तर मुलींनी ‘अनादि निर्गूण...’ हा जोगवा सादर केला. पालकांनी आपल्या मनोगतातून बालवाडीतील सर्व उपक्रम आवडल्याचे सांगितले. शिक्षक व शाळेबद्दलची

आपुलकी व्यक्त केली. मोठ्या गटातील मुलांना प्रगतीपुस्तक व भेटवस्तू दिल्या. आम्ही तुम्हाला भेटायला परत येऊ असे सांगत मुले घरी गेली.

महिला विभाग

◆ **रुग्ण सहाय्यक वर्ग - पुणे वर्ग - दि. ८** एप्रिल रोजी डॉ. शिल्पा तांबे यांचे ‘मानसिक आरोग्य’ या विषयावर मार्गदर्शन झाले. त्या म्हणाल्या, “आयुष्यात अनेक अडचणी येतात. पण मनाने खचून न जाता, कुठलेही गैरवर्तन, गैरविचार न करता संकटावर आपण मात करू शकतो.” यासाठी त्यांनी अनेक उदाहरणे दिली.

दि. १५ एप्रिलला पुणे व चन्होली वर्गातील विद्यार्थिनींसाठी शुभेच्छा समारंभ झाला. वर्गाच्या माजी विद्यार्थिनींचा मुलींशी संवाद झाला. सौ. सोनाली कुलकर्णी ही सध्या पर्ल हॉस्पिटलमध्ये IVF साठी मार्केटिंग विभागात काम करते. ती म्हणाली, “या कोर्समुळे आत्मविश्वासाने मुलाखत देऊ शकले आणि येणाऱ्या स्त्रियांना योग्य मार्गदर्शन करू शकते.” कु. ऋतुजा झांजे के.ई.एम. हॉस्पिटलच्या IVF Centre मध्ये नोकरी करते. या विषयातले पुढचे ट्रेनिंग इथल्या कोर्समुळे सोपे झाले. त्यामुळे ती सेंटरची सगळ्यात विश्वासू, हुशार आणि माहितगार नर्स म्हणून ओळखली जाते. याचा आम्हाला पण अभिमान वाटतो.

वर्गात मुली मनोगत व्यक्त करताना म्हणाल्या, ● “शिक्षकांनी सोप्या पद्धतीने सर्व विषय समजावून सांगितले. त्यामुळे पुढे GNM करायचे ठरवले आहे.

● हॉस्पिटलमधील कामाच्या अनुभवातून नर्सिंग विषयाची खोली, व्याप्ती लक्षात आली. ● खेळीमेळीच्या वातावरणात १० पेक्षा जास्त वर्षांनंतरही शिकताना आत्मविश्वास वाढला. घरच्या अडचणींचा विसर पडला आणि आता आर्थिकदृष्ट्या स्वावलंबी होणार याचा वेगळाच आनंद आहे. ● याआधी शाळा ते घर ह्या पुरतेच मी वावरत होते. पण या वर्गात आल्यावर वेगवेगळ्या स्वभावाच्या, वेगवेगळ्या परिस्थितीतून आलेल्या मैत्रिणी मिळाल्या आणि समाजाची वेगळी ओळख झाली. ● १२ वी झाल्यावर घरी फक्त लग्नाचा विषय चर्चिला जात होता. पण आता हा वर्ग पूर्ण झाल्यावर मी माझ्या पायावर उभी राहणार यामुळे तो विषय बंद झाला आणि मला प्रोत्साहन मिळाले.”

◆ **माले वर्ग - दि. १९ एप्रिलला वर्गाच्या** शुभेच्छा समारंभाला डॉ. नीता मंडलेचा (श्री

गणेश हॉस्पिटल, घोटावडे फाटा) या प्रमुख पाहुण्या म्हणून तर टाटा पॉवरच्या अधिकारी सौ. कल्पना हबडे विशेष अतिथी म्हणून उपस्थित होत्या. डॉ. नीताताई म्हणाल्या, “मुलगी म्हणून वाढताना लहानपणापासून समाजाकडून खूप चांगले-वाईट अनुभव मिळाले आणि त्यामुळेच महिलांच्या समस्या सोडवताना खूप वेगळा आनंद मिळतो. आयुष्यभर नवनवीन शिकत रहा. काम करताना तुमच्या नजरेत आत्मविश्वास दिसला पाहिजे. या कामामुळे अनेक प्रकारची माणसं संपर्कात येतील पण ती ओळखायला, वाचायला शिका.”

मनोगत व्यक्त करताना मुली म्हणाल्या, “कुंभाराप्रमाणे या वर्गाने आम्हाला चांगले घडवले. काम करताना समाजाची ओळख झाली. आत्मविश्वासाने काम करू शकते. हॉस्टेलमुळे समजूतदारपणा वाढला. कामाचे, अभ्यासाचे नियोजन करायला शिकलो. नर्सिंग विषयाची आवड निर्माण झाली. त्यामुळे नोकरी करून B.Sc. नर्सिंग करायचे ठरवले आहे.

शाखा विभाग

◆ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर जयंती - रक्तदान शिबिरांचे आयोजन करून भागशः विधायक जयंती साजरी झाली.

	स्थळ	रक्तदाते	रक्तपेढी
◆ भाग १ - समर्थ रामकृष्ण शाखा स्वामी श्रद्धानंद शाखा	‘स्व’-रूपवर्धिनी जिव्हेश्वर सभागृह, गंज पेठ	७५ ४५	जनकल्याण रक्तपेढी भारती विद्यापीठ रुग्णालय
◆ भाग २ स्वामी दयानंद शाखा धर्मवीर शंभुराजे शाखा	बाळासाहेब ठाकरे सभागृह, सुप्पर बिबवेवाडी प्रेरणा विद्यालय, आंबेगाव पठार	१३३ ४८	भारती विद्यापीठ रुग्णालय आधार रक्तपेढी
◆ भाग ३ राजर्षी शाहू शाखा स्वामी सुबोधानंद शाखा	सरस्वती प्रशाला, कर्वेनगर	५६	दीनानाथ मंगेशकर रुग्णालय
◆ भाग ४ स्वामी अभेदानंद शाखा	युनियन बोर्डिंग हाऊस, गोखलेनगर	५६	पुणे ब्लड बँक, हडपसर
◆ भाग ५ स्वामी विवेकानंद शाखा	संत रामदास स्वामी प्राथमिक शाळा, पांडवनगर	५३	आधार रक्तपेढी

श्रद्धांजली

- वर्धिनीच्या बचतगटाच्या संघटिका सौ. वनिता जगताप यांच्या आईचे, श्रीमती सुशिला कोकटनूर यांचे दुःखद निधन झाले. ईश्वर त्यांच्या आत्म्यास शांती देवो.

परमेश्वर त्यांच्या आत्म्यास शांती देवो.
वर्धिनीचा परिवार या सर्वांच्या कुटुंबियांच्या दुःखात सहभागी आहे.

